

UITNODIGING

Sterren schitteren voor de Rubenskapel

Donderdag 14 december om 10u30.

Sint-Jacobskerk, Sint-Jacobsstraat 9, 2000 Antwerpen

Het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium nodigt u graag uit op donderdag 14 december 2023 in de Sint-Jacobskerk in Antwerpen. Samen met de Kerfabriek Sint-Jacob lanceert het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) een crowdfundingactie voor het vervolg van de restauratie van de Rubenskapel.

Sterren schitteren voor de Rubenskapel

Lancering crowdfundingactie en tussentijdse bezichtiging werf

Rubenskapel op 14 december 2023

Programma:

10:30 ontvangst

11:00 verwelcoming door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) en de Kerkfabriek Sint-Jacob

11:30 start signeren van de sterren

12:00 optrekken en plaatsen van de sterren in de Rubenskapel

12:30 afsluiting met bezichtiging van de werf (bezoekers enkel welkom met platte stevige schoenen (sport of laars))

75 sterren om te schitteren in de Antwerpse Sint-Jacobskerk

Voor een bedrag van 1000 euro kunnen sympathisanten, erfgoedliefhebbers en bedrijven één of meerdere van de 75 historische sterren aan het plafond van het koor symbolisch schenken. De sterren werden namelijk tijdelijk afgenomen voor renovatie. Dit biedt de mogelijkheid om er bijvoorbeeld op de achterzijde een naam op achter te laten en één of meerdere sterren zo te personaliseren.

Met dit gebaar kan een schenker bijvoorbeeld een dierbare eren en deze persoon op een symbolische manier vereeuwigen in de Sint-Jacobskerk.

Op donderdag 14 december 2023 krijgen alvast de eerste 8 sterren een plekje in de kerk. Het gaat om de sterren in de Rubenskapel zelf. Die worden geschonken aan de major donors en partners van de restauratie van de kapel. Zij zijn uitgenodigd om hun ster te signeren.

Brouwerij Duvel Moortgat heeft bovendien een toezegging gedaan om tot eind december elke euro die geschonken wordt te verdubbelen. Zo levert de sterrenverkoop tijdelijk dubbel zoveel op ten voordele van de restauratie van de Rubenskapel.

De verkoop van de sterren gebeurt online via de crowdfundingpagina van de Erfgoed Challenge (<https://erfgoedchallenge.kikirpa.be/nl-NL/sterren>).

De actie loopt tot 15 februari 2024. Op 16 februari worden de sterren terug aan het plafond opgehangen. Alle schenkers worden dan uitgenodigd om hun ster ter plaatste te signeren.

Meer informatie op <https://erfgoedchallenge.kikirpa.be/nl-NL/sterren>

Winnaar van de eerste Erfgoed Challenge

In de Sint-Jacobskerk bevindt zich de grafkapel van de wereldwijd gevierde schilder Peter Paul Rubens (1577-1640). De Rubenskapel is een even betoverend als uniek barok ensemble.

Het 17de-eeuwse interieur won in 2021 de eerste Erfgoed Challenge van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK). Dat is een jaarlijks initiatief om kunstschaten en monumenten uit ons verleden onder de aandacht te brengen en via brede participatie een betere zorg te bieden.

Voor de restauratie van het interieur van de Rubenskapel brengt het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) zijn volledige expertise in stelling, in nauwe samenwerking met de lokale gemeenschap en met de bouwheer en architect die de renovatie van de Sint-Jacobskerk uitvoeren.

Het 17de-eeuwse interieur bestaat uit een monumentaal marmeren altaar met als blikvanger Rubens' schilderij *Madonna omringd door heiligen* (ca. 1630). De opstelling wordt bekroond met een Mariabeeld toegeschreven aan zijn leerling Lucas Faydherbe (1617-1697). Verder bevat de kapel een altaar, de epitaaf voor Rubens' zoon Albert én twee praalgraven uit de 19de eeuw. Deze kunstschaten hebben dringend nood aan een behandeling.

De *Madonna omringd door heiligen* is sinds de zomer van 2022 in het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) voor onderzoek, conservatie en restauratie. Ook voor het altaar, de grafmonumenten en het epitaaf werd een onderzoeks- en behandelingsvoorstel uitgewerkt. Op 5 februari 2024 start het Atelier steensculptuur van het KIK met de restauraties daarvan. Vóór die interventie moesten het dak, de buitenmuren, vensters en binnenmuren van de kapel helemaal aangepakt zijn.

Judy De Roy, hoofd van het Atelier steensculptuur van het KIK: “Er zijn nog heel wat vragen met betrekking tot de uitvoerders van de verschillende beeldhouwwerken in de Rubenskapel, waaronder het beeld van de *Mater Dolorosa* dat nu soms wordt toegeschreven aan Lucas Faydherbe. Tijdens de restauratie hopen we via interdisciplinair onderzoek hierop een antwoord te kunnen geven.”

De Erfgoed Challenge maakt de conservatie-restauratie van het interieur van de Rubenskapel mogelijk dankzij de activatie van de lokale gemeenschap rond hun kunstschaten. Zij geven betekenis aan hun erfgoed en helpen om het project in de kijker te zetten. Samen worden acties voor crowdfunding uitgewerkt en financiering gezocht van bedrijfspartners. Om de conversatie-restauratiebehandeling van de stenen elementen in Rubens' grafkapel te financieren organiseren Kerkfabriek Sint-Jacob Antwerpen en het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) een sterrencampagne.

Praktische info:

Donderdag 14 december om 10u30.

Ingang via de hoofdingang aan de Sint-Jacobsstraat 9, 2000 Antwerpen.

Er is een betaalde parkeergarage op 2 minuten wandelafstand van de Sint-Jacobskerk.

Eikenstraat 9, 2000 Antwerpen

Persinformatie:

Gerrie Soetaert Press & Communication:

gerrie.soetaert@skynet.be | + 32 (0) 475 47 98 69

Robrecht Janssen (KIK):

robrecht.janssen@kikirpa.be | +32 (0) 497 73 10 04

Link naar de persbeelden: <https://we.tl/t-FgRaF2rln7>

Met dank aan

Met de steun van het agentschap Onroerend Erfgoed Vlaanderen startten AG Vespa (bouwheer) en Steenmeijer Architecten bvba (architect) begin 2019 met de volledige restauratie van de Sint-Jacobskerk in Antwerpen. De kerk in de Sint-Jacobsstraat heeft een ongeschonden 17de- en 18de-eeuws barokinterieur. Door dit waardevol erfgoed te bewaren, te restaureren en te onderhouden, kunnen toekomstige generaties ervan genieten.

Met dank aan alle betrokken instanties: Kerkfabriek Sint-Jacob Antwerpen, AG Vespa, Steenmeijer architecten, Topstukkenraad, Agentschap Onroerend Erfgoed, Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK), Stad Antwerpen.

De Erfgoed Challenge 2023

De Erfgoed Challenge is een initiatief van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK, Brussel). Deze federale wetenschappelijke instelling speelt sinds 1948 een pioniersrol in de erfgoedzorg. Hun interdisciplinair team van wetenschappers, restaurateurs, kunsthistorici, fotografen en specialisten in beeldvorming bestudeert onze Belgische erfgoedschatten, geeft ze een duurzame behandeling en brengt ze dichterbij alle liefhebbers. Het KIK is vooral gekend als uitvoerder van toprestauraties zoals die van het Lam Godsveelluik van de gebroeders van Eyck, maar coördineert evengoed noodhulp aan erfgoed of bewaart het collectief visueel geheugen in de online databank BALaT, met meer dan 1 miljoen foto's van het cultureel erfgoed. www.kikirpa.be

Stemmen

Momenteel loop de derde editie van de Erfgoed Challenge. Het grote publiek kan daarbij stemmen op hun favoriete erfgoedschat uit vier objecten van het Belgische erfgoed die genomineerd zijn in het jaar 2023. De winnaar zal, net zoals de Rubenskapel in Antwerpen (2021) en Onze-Lieve-Vrouw van de Zieken in Doornik (2022) kunnen rekenen op de steun van het KIK voor de conservatie-restauratie en fondsenwerving.

De Nationale Loterij is de eerste Founding Partner van de Erfgoed Challenge, met dank aan al haar spelers.

De financiering van de behandeling van het winnende project wordt verder aangevuld door een fondsenwervingscampagne bij bedrijven, fondsen en het grote publiek.

Erfgoed is van iedereen. Door mensen op directe wijze te betrekken bij de zorg ervoor, wordt het belang voor individu en samenleving vergroot. Dat is cruciaal om het Belgische erfgoed de zorgen te bieden die het verdient.

Stemmen kan van 24 oktober 2023 tot en met 18 februari 2024 via www.erfgoedchallenge.be.

Save the date: op donderdag 29 februari 2024 wordt de winnaar van de Erfgoed Challenge 2023 in het KIK bekendgemaakt. De voortgang van de conservatie-restauratie van Rubens' schilderij *Madonna omringd door heiligen* wordt dan ook ter plaatse toegelicht in het Atelier schilderkunst.